

به نام خداوند جان و خرد

**مجموعه قوانین و آئین نامه های
ناظر بر آبی پروری**

گردآوری

سید قباد مکرمی

عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه قوانین و آئین‌نامه‌های ناظر بر آبروی پروری/گردآوری سیدقباد مکرمی.
مشخصات نشر	: تهران: نقش مهر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۹ص: جدول.
شابک	: 978-600-5976-06-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: چاپ قبلی: بی‌نهایت، ۱۳۹۲.
موضوع	: آبروی پروری — قوانین و مقررات — ایران
شناسه افزوده	: مکرمی، سیدقباد، ۱۳۴۸ — گردآورنده
رده بندی کنگره	: الف ۱۳۹۲ / ۲۸ - ۳۳۴ KMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۲/۵۵ - ۷۶۹۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۸۴۲۹۸

انتشارات نقش مهر

ناشر تخصصی کتب شیلائی

مجموعه قوانین و آئین‌نامه‌های ناظر بر آبروی پروری

گردآوری: سیدقباد مکرمی
 ناشر: نقش مهر
 شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۲
 قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان
 ناظر فنی چاپ: حسن قربانی

انتشارات نقش مهر: تهران، میدان انقلاب، خیابان جمالزاده جنوبی، کوچه دانشور، ساختمان ۳۶، طبقه سوم.

واحد BII تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۶۹۳۲۲-۶۶۹۳۵۹۰۰

کلیه حقوق مادی این اثر متعلق به

دکتر عبدالحمید یزدانی جهرمی و سیدمحمد هادی حسینی می باشد.

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول: قوانین و مقررات شیلاتی
۱۰	قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۷۴/۶/۱۴)
۱۵	قانون تأسیس سازمان شیلات ایران (۱۳۸۳/۲/۳۰)
۱۷	اساسنامه سازمان شیلات ایران
۱۹	آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران
۳۸	اصلاح آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران
۴۲	اصلاحیه مجدد آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران
۴۳	الحاق متنی به عنوان تبصره ۴ به ماده (۵۱) آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی (۱۳۷۸/۵/۱۳)
۴۴	شماره ابلاغ ۱۹۵۶۷/ش مورخ ۱۳۹۱/۶/۴
۴۷	«خلاصه‌ای از» نرماتیوهای مورد نیاز برای احداث مزارع تکثیر و پرورش ایزیان و ظرفیت‌های صدور مجوزهای آبی‌پروری
۶۰	سیاستها و ضوابط کلی صدور مجوزهای آبی‌پروری توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
۶۲	قرارات اجرایی مربوط به ثبت نام مزارع و عرضه محصولات تاس ماهیان پرورشی - مدیریت اجرایی سایتس در امور ماهیان خاویاری - مهر ماه ۱۳۸۹
۶۹	فصل دوم: قوانین و مقررات وزارت جهاد کشاورزی و نظام مهندسی
۷۰	قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی

- آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی - مصوب ۱۳۷۹-
 ۷۴ (تامین آب طرح‌های کشاورزی)
 ۷۸ شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی
 ۸۳ قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی
 ۸۶ قانون نظام جامع دامپروری کشور
 دستورالعمل اجرایی ماده ۵ قانون نظام جامع دامپروری کشور: (ابلاغ شماره ۲۰/۳۱۸ مورخ ۱۳۹۱/۱/۱۰
 توسط وزیر جهاد کشاورزی) ۹۴
 دستورالعمل اجرایی تبصره ۴ ماده ۵ قانون نظام جامع دامپروری ۱۲۶
 تعرفه‌های ابلاغی وزارت جهاد کشاورزی در خصوص خدمات کارشناسی سازمان نظام مهندسی
 کشاورزی ۹۱ (به شماره ۰۲/۱۷۷۰۱ مورخ ۹۱/۵/۲۸) ۱۳۱
 قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ۱۳۴
 آیین‌نامه نحوه نگهداری حیوانات اهلی ۱۵۰

فصل سوم: قوانین و مقررات وزارت نیرو ۱۵۳

- قانون توزیع عادلانه آب ۱۵۴
 قانون الحاق سه تبصره به قانون توزیع عادلانه آب ۱۶۷
 قانون الحاق دو تبصره به ماده ۴۳ قانون توزیع عادلانه آب ۱۶۸
 قانون تثبیت آب بهای زراعی ۱۶۹
 قانون حفظ و حراست منابع آب‌های زیرزمینی کشور ۱۷۰
 قانون تعیین تکلیف چاه‌های آب فاقد پروانه بهره‌برداری ۱۷۳
 دستورالعمل ابلاغی وزارت نیرو در خصوص تامین و تخصیص آب مورد نیاز
 طرح‌های توسعه کشاورزی (نامه شماره ۹۰/۴۳۴۵۲/۳۱/۱۰۰ مورخه ۹۰/۱۲/۱۴) ۱۷۵
 قانون تشویق سرمایه‌گذاری در طرح‌های آب کشور ۱۷۹

فصل چهارم: قوانین و مقررات سازمان دامپزشکی ۱۸۱

- قانون سازمان دامپزشکی ایران ۱۸۲
 دستورالعمل: مقررات و ضوابط بهداشتی واردات آبزیان زنده به ایران ۱۹۱
 حریم بهداشتی مراکز تکتیر و پرورش آبزیان از رودخانه ۱۹۷

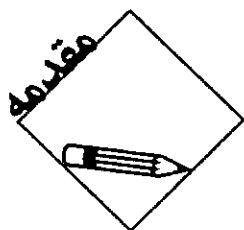
فصل پنجم: قوانین و مقررات منابع طبیعی (اراضی) ۱۹۹

- تصویب نامه در خصوص واگذاری اراضی ملی و دولتی ۲۰۰
- اصلاح ماده (۷) ضوابط اجرایی واگذاری اراضی شیدار ۲۰۲
- قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی، اقتصادی ۲۰۳
- قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها ۲۰۶
- اصلاحیه این نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها ۲۰۹
- اصلاح ماده (۱۱) آیین نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها ۲۱۰
- ابطال ماده ۱۱ اصلاحیه آیین نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها ۲۱۱
- قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها مصوب ۱۳۷۴/۳/۳۱ ۲۱۴
- آیین نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها ۲۱۹
- رای وحدت رویه شماره ۷۲۴ هیأت عمومی دیوان عالی کشور با موضوع نحوه تغییر کاربری اراضی زراعی و باغ ها برای سکونت صاحبان زمین ۲۲۵
- آیین نامه اجرایی آزادسازی حریم ساحلی دریای خزر ۲۲۹
- قانون مربوط به اراضی ساحلی مصوب ۱۳۴۶.۵.۲۵ ۲۳۲
- قانون اراضی مستحدث و ساحلی ۲۳۶
- تصویب نامه درخصوص استفاده از حریم دریا برای احداث تاسیسات ساحلی ۲۴۱
- قانون ابطال اسناد و فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه ۲۴۲
- قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی ۲۴۴

فصل ششم: قوانین و مقررات زیست محیطی ۲۵۱

- قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست ۲۵۲
- آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب ۲۵۷
- تصویب نامه در خصوص تعیین بهای پروانه شکار و صید و بهای جانوران وحشی از لحاظ مطالبه ضرر و زیان ۲۶۲
- قانون شکار و صید ۲۶۴
- قانون اصلاح قانون شکار و صید ۲۶۹
- قانون اصلاح موادی از قانون شکار و صید - مصوب ۱۳۴۶ - و اصلاحیه بعدی آن ۲۷۱

- ۲۷۵..... تصویب نامه در خصوص استقرار شهرک‌های صنعتی
- ۲۷۷..... اصلاح تصویب نامه در خصوص ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیتهای صنعتی و تولیدی
- ۲۸۰..... اصلاح تصویب نامه در خصوص استقرار واحدهای صنعتی در استانهای گیلان، مازندران، گلستان
- بلامانع بودن ایجاد صنایع مناسب در استان گیلان، مازندران و گلستان با رعایت کلیه استانداردها و
- ۲۸۱..... ضوابط زیست محیطی
- مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست در خصوص تعیین طرح‌ها و پروژه‌های مشمول انجام
- ۲۸۲..... مطالعات ارزیابی زیست محیطی
- ۲۸۴..... آیین نامه ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ تولیدی، خدماتی و عمرانی
- ۲۸۷..... قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران
- ۲۹۲..... آیین نامه اجرایی قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران
- ۳۱۴..... آیین نامه ایمنی ماشین‌ها و ادوات کشاورزی

مقدمه

کاهش ظرفیت صید آبزیان از آبهای طبیعی به همراه افزایش روزافزون جمعیت و آگاهی عمومی از مزایای مصرف آبزیان، رویکرد اجتنابناپذیر و منطقی کشورها را در توسعه آبی پروری در پی داشته است. مقایسه نمودار تولید آبزیان از طریق صید و تولید این پروتئین ارزشمند از طریق پرورش طی ده ساله اخیر بیانگر این مدعا است.

میانگین رشد آبی پروری در جهان طی دهه اخیر در حدود ۱۵ درصد گزارش شده است و پیش بینی می شود این روند ادامه داشته باشد. این در حالی است که میزان صید از دریاها در اواخر دهه ۸۰ میلادی به سقف خود رسیده و به نظر نمی رسد در آینده نیز شاهد تحولی شگرف در این زمینه باشیم.

آبی پروری در کشور عزیزمان نیز طی سه دهه گذشته از رشد و توسعه چشمگیری برخوردار بوده است. این رشد در دهه ۸۰ نیز ادامه یافته است به گونه ای که حاصل فعالیت دست اندرکاران این زیربخش کشاورزی از ۷۳۶۴۵ تن تولید در سال ۱۳۸۰ به ۳۳۸۸۷۷ تن در سال ۹۱ افزایش یافته است. ماهیت فعالیت آبی پروری بدلیل انعطاف پذیری و امکان تولید آبزیان تحت شرایط مختلف، در کنار اقلیم متنوع کشور عزیزمان شرایطی را بوجود آورده است که امروزه شاهد تکثیر و پرورش گونه های بسیار متنوع و سیستم های مختلف آبی پروری هستیم. این تنوع و انعطاف پذیری، موقعیتی را فراهم آورده است که در حال حاضر آبی پروری از نقاط کوهستانی تا نقاط کویری و تحت شرایط مختلف اقلیمی و محیطی، فعالیتی شناخته شده تلقی می گردد.

ماهیان سردآبی، گرمابی، میگو، شاه میگو، خاویاری، ماهیان دریایی، ماهیان زینتی، تیلپیا، جلبک‌های دریایی، کروکودیل، زالو از جمله گونه‌های آبی‌زی می‌باشند که در سطوح مختلف اجرایی و یا تحقیقاتی وارد عرصه تولید شده‌اند. سازه‌های مورد استفاده نیز بسیار متنوع و شامل استخرهای خاکی، استخرهای بتونی، مزارع مدار بسته و قفس‌های دریایی و... می‌باشند.

این توسعه به گونه‌ای بوده است که در پایان سال ۱۳۹۱ میزان تولید ماهیان گرمابی در کشور به ۵۴۵۶۵ تن، ماهیان سردآبی به ۱۳۱۰۰۰ تن، ماهیان خاویاری به ۴۵۶ تن، میگو به ۱۰۱۵۲ تن و برداشت از منابع آبی طبیعی به ۴۲۳۶۳ تن رسیده است که میزان تولید آن نسبت به میزان تولید هر یک از انواع آبزیان فوق در ابتدای دهه ۸۰ به ترتیب برابر با ۵/۵ برابر برای ماهیان گرمابی، ۱۰۷۶ برابر برای ماهیان سردآبی بوده است این در حالی است که تولید ماهیان خاویاری و میگو نیز از جمله آبزیانی بوده است که از سابقه کمتری برخوردار بوده است لیکن رشد و توسعه مناسبی به همراه داشته است. تکثیر و پرورش ماهیان زینتی نیز از جمله فعالیت‌هایی بوده است که با تولید ۱۴۷ میلیون قطعه در سال ۹۱ به یک زیربخش اشتغالزای موثر تبدیل شده است.

در این راستا با توجه به توسعه شکل گرفته و محدودیت‌های منابع آبی و زمین و تنوع منابع آبی (زیرزمینی و سطحی و پرورش در قفس‌های دریایی) و اراضی مورد استفاده، آگاهی کلیه دست‌اندرکاران زیربخش در بخش‌های خصوصی و دولتی از قوانین و مقررات ناظر بر این فعالیت و مقررات جاری در خصوص منابع آب و خاک، ضروری و راه‌گشا است و می‌تواند تا حد بسیاری از سردرگمی متقاضیان ممانعت نماید، این موضوع با توجه به ابلاغ قانون نظام جامع دامپروری و محول شدن صدور مجوزهای کشاورزی به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردار است. از سویی با توجه به اهمیت امنیت غذایی در عرصه ملی، بهره‌برداری بهینه از منابع آبی و خاکی کشور مستلزم مرور مستمر قوانین و بروز نمودن آن با توجه به شرایط حال و آینده آبی‌پروری کشور است. جناب آقای مهندس سید قباد مکرمی اقدام به گردآوری مطالب این کتاب نموده است، ضمن تشکر از زحمات ایشان امید است آبی‌پروران و کارشناسان مرتبط با آگاهی از قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های مرتبط با توسعه پایدار آبی‌پروری بتوانند غذای سلامتی را با کیفیت مناسب در سفره مردم عزیزمان قرار دهند.

دکتر حسن صالحی

معاون وزیر و رئیس سازمان شیلات ایران